

BATTONYA ÉS KÖRNYÉKE

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gróf Széchenyi-utca 1731/2. Kurth-féle ház.
házzs. alatt, hová a lap szellemi részét illető minden
közlemény, előfizetési pénz és hirdetésdíj küldendő.
Hirdetések közlési díja megállapodás szerint.
Nyilttér soronként 50 fillér.

Főszerkesztő:
GALSAI POLGÁR JÓZSEF.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
TORONYI JÁNOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre 2 kor.
Egy óra 70 fill.
Egyes szám ára 16 fill.

Megjelenik minden vasárnap.

Az ipartörvény revíziója.

Azzal a levéllel, a melyet Sztérényi József államtitkár az ipartestületek országos kongresszusához intézett, az ipartörvény revíziója új stádiumba lépett. Eddig az államtitkár által tervezett nagy ipari kodex tárgyalása és vitatása körül folytak a csatározások, melyek sorompóba szólitották a kis és nagy ipar, a szervezett és nem szervezett munkások ezreit, a szociologusokat, a jogászokat és az érdekeltség még szélesebb és távolabbi rétegeit. Nem szenved kétséget, hogy valamennyi oldalról erősen ostromolták az új erődítési terveket és az építő nem tehetett egyebet, mint hogy engedjen az ostromlóknak. Viszavonta tehát az egész bástyát és csak a felvonó hidat hagyta meg, mely a régi állapotból az újba átvizetni lesz hivatva. Más szóval az előttünk fekvő tervezet gyökeres átalakuláson fog keresztülmenni, alaposan lesóványodik, mielőtt új formájában ismét megjelenik a magyar globuszon.

Sztérényi József mindenesetre nagyot és szépet akart teremteni, hogy a szociális törvényhozás terén megelőzze az egész művelt külföldet. És ha javaslatainak ugynevezett szociális részei például valamely nagy ipar államban jelennek meg, bizonyára több méltánnyal és elismeréssel fogadják vala ezeket, mint nálunk, a hol a gyáripari és munkás viszonyok még nem eléggé konszolidáltak és nem eléggé kiforrottak.

Marad tehát a régi keret, újabb javításokkal, kiegészítésekkel, toldással, foltozással. A képesítést egy kis-sé jobban kell megrendszabályozni, az ipar oktatást fejleszteni, az ipartestületeket javítani, általánosítani. Röviden: az új ipartörvény majdnem kizárólag a magyar kézműipar körére és érdekeinek hathatósabb védelmére fog szorítkozni, a mi nem is baj, nem is hiba, mert ezek az érdekek egy negyed század óta tartó heves ostromban könyörögnek figyelembevételért. És az új törvény teljesíti hivatását, a kisipari termelés tökéletesítése és a kis ipari szervezet javítása által

védelmet nyújt egyrészt a kontárok és a tisztességtelen verseny ellen, másrészt ha ezek révén még nagy a forrongás, a munkaadók csak most kezdenek szervezkedni. Küzdjék ki előbb az első harcokat, élesítsék a fegyvereket, gyarapítsák hatalmi eszközeiket és azután jöjjön segítségükre a törvényhozás, mely könnyebben fog boldogulni, ha már gyakorlati tapasztalatokra alapítja közhasznú intézkedéseit. E szempontból tehát örvendetes az e téren beállott és főntebb jelzett fordulat, mert még nem korszakot alkotó szociális munkára van szükségünk, hanem elsősorban a kis ipar rég mutogatott és itt-ott elmérgesedett sebeinek az orvoslására. Ezt a munkát gyorsítani kell, a másikat pedig érlelni, mert ennek csak érlelő megfontolás után lehet sorát ejteni.

Gelléri Mór.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Esküvő. Borsos Lajos róm. kath. tanító szerdán tartotta esküvőjét Ikládi Mihály leányával, Elvirával.

Dal a hétről.

A tollam nem fog. Készen bár a téma.
Télen a költő olyan rim-szegény,
Ő is befagy, de majd kienged újra
Virágfakasztó május elsején.
Május! — búbajos egy szó, máris éleszt,
S kellő kerékvágásba zökkenek,
A rim is szinte ömlik, referádát
Nem irtak könnyebben a zengerek.

Egy hét előtt, egy nyájas, kedves estén
— Az embert majd megvette a hideg —
Kiöltözködtem klakba, frakba, lakba,
Hogy majd a bálba én is elmegyek.
Mert volt ám nagy muri! A kaszinónak
Nagy terme szűk lett még pedig nagyon.
Nálunk ez így szokás, jótékony célra
Adunk sokat, bejön egy kis vagyon.

Igy történt most is. Ember, ember hátán
Szorongott, sőt sok bé sem juthatott.
A nagy tolongás közben megökleltem
Ugy gyengén! én is vagy ötöt-hatott.
Elmult ez is. És jött a tánc, a sok tánc,
Mindenki táncolt, csak csupán magam
Vonultam egyik zugsarokba félre,
Magamba üldögéltem szóntalan.

Íngyen néztem a sok boldog párra
Amint keringet, ah, de hirtelen

Eláll szívem verése, mit kell látnom?
— Csak elmondni is szinte nem merem.
„Csókot lehelni lopva rózsás ujra
Csupán nekünk poétáknak lehet!”
Jegyezze jól meg, bátor ifju, érte?
Nem hallgatok el máskor már nevet.

Egy bájos angyalról külön kell szólnom.
Csak azt tudném, hogy honnan kezdjem el?
Frizuráján, vagy laktópánja sarkán?
Ah, mind mint álom, édes sejtetem!
Én tisztos távolból csudáltam, óh, óh,
Mért is csábított a hiu glóár!
Mért kértem tánera őt, akkor nem volna
E drága emlék: egy piciny — kosár.

Bor.

Csákné.

Irta: Alba Novis.

Csákné, Hegyes Feketehegyről, hatvan olajos-haju kis parasztlány oktató nagyságúja, finom Kobrák-cipőkben és hollandi főkötőhöz hasonló csipkekalapban sétált a balatonfüredi strandon.

A nagysága egész esztendőn át gyűjtögette a fürdőzés költségeit. Csekély fizetéséből az iskolában flanelbluzokat és clottkötényeket viselt, csakhogy augusztusra tafet szoknyát vehessen és japáni selyem sálókat, cikornyás

mustrával és puha suhogással. A nagysága még lánykorában szokta meg, hogy önálló nő léte a nyarat egy-egy finom fürdőhelyen üdülje át, ami egy vidéki tanító szemében a világi élvezetnek nagy összességét jelenti. És a nagysága most sem tudott lemondani erről, kétesztendei házasság után. Sőt! Volt valami igen kellemes és kényelmes abban a tényben, hogy a vendégkönyvbe most asszonyi nevét írhatja s szegény, kopott, távollevő szürke kis urának oltalmában sétáltathatja csipőn-feszülő szoknyáját a homokos sétányokon.

Az ura azalatt otthon kuksolt és gondozta Tibit, a kis fiúcskát, aki minden éjszakán felébredt és az anyjához kívánczolt és ideges gyermek létére álmában össze-vissza beszélt. A kis fiúnak mindennap el-elhasadt a nadrágocskája és azt fura öltésekkel Csák ur foldozta be, nemkülönben Csák ur fögzélte a tejben grizt és lágytojásokat is.

Ez volt a vakáció, a pihenés, szegény, szürke tanítómesternek, akinek az ujjahegyei gémberedtek lettek rossz nebulók üstökének ráncigálásától. Kedves változatosság! Most csak házidolgokat kellett végeznie és egyet-mást odakünn a zöldes kertben, meg a tehén körül . . .

Az asszony vagy három-négy udvarlóra is szert tett Füreden. Körülbelül minden héten került egy új fogás. Okos és ravasz pesti gavallérok, akiket izgatott a magános, falusi

— **Köszönetnyilvánítás.** A helybeli „Róm. kath. oltáregyesület“ a folyó hó 21-én tartott táncmulatság rendezéseért s a szerencse kosár összeállításáért Ungváry Erzsikének, valamint a szerencse kosárba adott ajándékokért Fodor Manóné, Vukadinovits Istvánné, Jenováz Viduska, Lipcsey Irmuska, Lung Katinka, Lung Milka és Varga Ilonkának, továbbá a következő felülfizetőknek: Fodor Manóné, Fodor Pál, dr. Hofmann J. Antal 5—5 kor. Dr. Auszterweil Ferencz, id. Fischer Dezső, Németh Sándor, Orbán Ferencz, Polgár József 2—2 kor. Bodor József, dr. Elezsánszky Kázmér, Gyaraky Sándorné, özv. Jenováz Györgyné, Kertész Miksa, Schwimmer Sándor, Szkicsák Teréz, Vargha Antalné 1—1 kor., — hálás köszönetét fejezi ki.

— **Eljegyzés.** Községünk szülöttje Szabados József pitvarosi gyógyszerész eljegyezte Brunner Margitot, Brunner Béla előkelő aradi kereskedő nővérét. Gratulálunk.

— **Az óvónő-bizottság** mult csütörtökön Fodor Manó községi főjegyző elnöklete alatt ülést tartott. Több üdvös határozatot hoztak, valamint megállapították, hogy az elhalálozás folytán megüresedett óvónői állásra 14 pályázat érkezett.

— **Táncmulatság.** F. hó 21-én az „Oltár Egyesület“ a Kaszinó helyiségben táncmulatságot rendezett, mely dacára annak, hogy rendkívül kedélyesen folyt le a siker várakozásnak még sem felelt meg. Az ok természetesen a csekély látogatásban keresendő, hogy erre pedig mi indította a közönséget, azt kutatni fölösleges volna, talán a levegőben van valami, hogy mostanság mulatni már senki sem akar. Mindannak

dacára az estély kezdettől végig vígan folyt le s meg volt a körülményekhez mért anyagi eredmény is. Ez pedig kizárólag a rendezőség érdeme. Fodor Manóné az egyesület elnöknője fáradhatatlanul dolgozott a szervezésen, a kivétel pedig a legügyesebb kezek közé volt le téve Ungváry Erzsikénél. Ha két ilyen kedves és agilis nő munkásságát kellő siker nem koronázza, annak oka minden bizonnyal a közönségben keresendő. Az anyagi eredményt is a rendezőség ötletessége biztosította, a mennyiben a közönséget előre nem várt szerencse játékkal lepte meg, melyen olcsó pénzen igazán kedves kis apróságokat lehetett nyerni. Ugy irtunk meg mindent, ahogy éreztük s ieméljük, hogy az igazság megértése használ. Tán megérti közönségünk, hogy a nemeset, a szépet pártolni kell, a rendezők pedig a jövőben új erővel fognak munkához.

— **Lemondás.** A „Korcsolya egyesület“ buzgó és agilis elnöke Gargya Béla gyógyszerész nagy elfoglaltsága miatt e tisztéről lemondott.

— **Egyházi hír.** Róm. kath. vallásu olvasóinkat bizonyára érdekelni fogja az a bizalmas értesülésünk, hogy illetékes helyen komolyan foglalkoznak a vasár- és ünnepnapokon d. e. fél 12 órakor mondani szokott szentmisék megszüntetésével. Ok: a közönség részvétlensége. A nagy áldozatok árán meghonosított s különösen a művelt urak oształy kényelmét célzó üdvös ujtás életbeléptetése alkalmával mi már meg tettük erre vonatkozó megjegyzéseinket. Csupán annak az erős reményünknek akarunk még kifejezést adni, hogy az év végéig terjedő és hátralevő próbaidő e téren is örvendetes változást, javulást fog hozni és meg fogja dönteni azt az erősen kialakulófélben levő véleményt, hogy annak, ami modern, célszerű, üdvös és — kényelmes

Battonyán nem lehet talaja és jövője. Egyben tudatjuk azt is, hogy az adventi roráték (hajnali misék) holnap reggel 6 órakor veszik kezdetüket és tartanak egész karácsonyig.

— **Ismét gyilkosság.** Alig csillapodott egy kissé is a vingai és battonyai rablógyilkosságok után az izgatottság, a titokzatos, lelkeken gazemberek újabb, — az eddiginél tán még borzasztóbb gyilkossággal kavargják fel az amugy is már szinte a végsőkig felizgatott lelkek nyugalomát. E héten — hétfőről keddre virradóra — ugyanolyan titokzatosággal és lelketlenséggel, — mint az előbbi esetekben. Az újabb gyilkosság óriási izgalomba ejtette a babonás népet és misztikus legendák hőseiként szerepeltetik az elvetemült gonosztevőket. Az izgatottságot növeli az a körülmény, hogy a gyilkosok felől a nyomozó hatóságok teljesen tájékozatlanok és még a nyomukba se tud jutni. Megnehezíti a nyomozást, hogy bűnjelet nem hagynak maguk után, ami esetleg elárulhatná őket. Az egyetlen bizonytalan nyom, hogy az áldozatok nyakán finom ujjak fojtogatási helye látszik. A rettenetes bűntények indító okát ez ideig nyomozó hatóságok Kraut Ebing magyarázatában keresik. Ez a feltevés ama körülmény folytán, hogy Kisszentmiklós elkövetett gyilkosságnál élelmi szert is lopnak, most már kizártnak látszik. Minden bizonnyal megállapították, hogy ezek a gazemberek pénzhez akarnak jutni, eddig azonban rosszul választották meg a helyet, valószínűleg mindaddig folytatják, míg szerencsésebb helyre nem kerülnek, a hol pénzt is találnak. A fojtogató banda legutóbbi titokzatos bűntényét kedden este felé földöztek fel. A Kisszentmiklós szomszédságában levő Zsigmondháza község egyik utcájában ma délután 6 órakor egy gazdátlan kocsi és elője fogva két lovat találtak. A kocsit behajtották a község háza udvarára, ahol éppen ott tartózkodott Schwarcz Károly kisszentmiklói sváb fuvaros, Schwarcz a kocsiban és lovakban nyomban felismerte Jovin Néca kisszentmiklói vagyonos földműves és fuvaros tulajdonát. A község házában átadták neki a kocsit és lovakat, hogy vigye haza a gazdájához. Schwarcz este negyed

asszony gömbölyűsége, raffinált csipkebetétei és akármelyik párisi kokottot megszegyenítő flirttudása. Igen kevésre mentek nála. Egy-egy csókig legfeljebb a pongyolája nyitott ujján át a vállára. (Izmos és halványrózsaszínű vállal voltak, néha meg vizgyöngyösek fürdés után, mint két gyönyörű kagyló.)

A legfrisebb udvarlója híres ember volt; kopott és kopaszodó író, aki az asszonyokat általában bestiáknak nevezte és minden második szavában beprüttykölt valakinek. Az író, akit a kártyán kívül egyáltalán már nem érdekelt semmi, de semmi, megtette a szép asszony kedvéért, hogy három hétig hátat fordított a reményeségek mezejét jelképező zöld asztalnak. Hiába ugratták, hiába kacagták a cimborái, mint egy nagy, szelidített farkas ténfergett Csákné után.

Az asszony néha esti sétákra vitte a fák közt, vagy a vizen, de különösen a vizen. Egy kis fojtott melegség, ha volt a levegőben, beültek a csónakba és neki mentek a Balatonnak.

— Nézze, — mondta az író mindjárt kezdetben — én nagyon szeretnék magával tisztába jönni: Én azt hiszem, maga a legbecstelenebb asszonyfajtából, a mindent ígérő, de semmit sem adókból való . . . Ha régebben boszorkányokat égettek, az talán hülyeség volt, az ilyen asszonyokat azonban bölcs és jó dolog volna máglyára tenni!

— Na — felelte erre Csákné — az embereket tényleg nem érdemes sokra tartani! Egy ilyen kitűnő író, mint maga, bizonyos körülmények közt épen olyan unalmas és nevetséges, mint az otthoni segédjegyzőnk. Azt hittem, megfogja ez a gyönyörű hangulat, puha víz, kék ég s elmesél nekem valami szép, komoly, fenséges mesét, vagy témát, vagy tervet. Szerez egy pillanatot, amelyet közönséges halandó meg se álmodhat, s a melyre én odahaza, a falumban mámorosan, és kéjelegve gondolhatok majd, de hát maga ugylátszik ehhez nem ért.

A kopasz ember szemében fellángolt valami, nagy, határtalan messzeség és tényleg mesélni kezdett, mint mikor a tilinkót művészember rikatja és kacagatja, olyan tökéletességgel ihlette meg az asszony éjszakában fénylő szeme.

Napokon át ismétlődtek ezek a séták. A víz elmosta a határokat. Az evező gyakran pihent és Csákné ritkán kacagott. De augusztus immár vége felé járt és kellett gondolkozni a hazafelé készülésről. Kezdődik újra a tiz hónapos kalvária, az unalmas koránkelések és koránfekvések, az iskolaszoba, a táblára akasztott térképpel, a nagy ábécék, a törött golyóju számológép, a kifényesedett padok s avas olajszagot árasztó hajukkal a Marik meg a Juicik.

Csák, az ura is eszébe jutott néha, az arcan a néhány szál szintelen szőr, hegyes bi-

birosókok közé ékelve, a vaspuruláktól megsárgult fogai, néha éjszaka, boldogság közben a vigyorgása . . . Pfuj.

Csak a fiura gondolt szeretettel, a hamvas és piros kis jószágra, aki annyira az övé volt! Még három nap! — mondta egyszer egy éjszakai csónakparti közben gavallérijának. — Most jól befotografálok a lelkembe ezt a képet, hogy tiz hónap alatt el ne halványodjék.

Reggel azonban sürgönyt kapott az urától, az iskola nem nyilik meg szeptember elején, mert az egész környéken dühöng a vörheny.

— Tehát nem kell hazasietnem, — gondolta az asszony kimondhatatlan örömmel s féléjszakán át imádkozott, hogy a járvány minél tartósabb és nagyobb legyen.

Másnap tánc volt, a director személyesen hívta meg a vendégeket, odament a szép asszony asztalához is és fülönfogta az író:

Okvetlen elgardirozd ő nagyságát, — mondta — hiszen te már kopaszodol nem lehetsz veszedelmes.

Az író mosolygott. Csákné is mosolygott, de bizonyos izgalommal és aztán megígérték, hogy elmennek.

El is mentek. Az asszony ragyogó csipke ruhában (lilaszínű csokrok és túllifodrocskák között átdomborodott kívánatos melle) és drótra épített divatos frizurával.

Éjfél után egy kicsit elfáradt, sokat táncolt volt és erősen felzaklatta a muzsika szó,

nyolc órára ért be Kisszentmiklósról. Behajtatott Jovin Néca udvarára, ahol feltűnő volt, hogy a ház teljesen kihalt, semmi nesz nem hallatszott. Az istállóhoz ment, hogy a lovakat bekösse. A mint felnyitotta az istálló ajtaját, észrevette, hogy a tehén mellett, a földön hever a 48 éves Jovin Néca, a másik oldalon a lovak mellett Jovin 20 éves Nikolaj nevű fia. Lehajolt hozzájuk és megrettenve látta, hogy mind a kettő halott. A nyakukon fojtogatás nyomait fődöztte fel. Föllármázta a szomszédokat, s most már többemagával bementek a házba. Az egyik szobában, az ágyban párnákkal letakarva holtan találták Jovin Nikolaj anyósát, a másik ágyban pedig Jovin tizenhat éves Péter fiát. Őket is megfojtották. A sarokban nyoszörgött, sirdogált Jovin másfél éves leánya, akit a gonosztevők nem bántottak. A szörnyű büntett híre pár perc alatt elterjedt a községben. Csakhamar talpon volt az egész község népe. A községben állomásozó tűzérteget Kremayer hadnagy aláirozta és körülzáratta a községet, hogy ha netalán még a községben tartózkodnának gyanús emberek, azok ki ne jussanak Csakhamar Aradról és Uj-Aradról megérkezett a vizsgáló bizottság rendőrökkel és csendőrökkel s nagy apparátussal megindult a nyomozás. A rendőrség és csendőrség emberfeletti munkája mellett is tehetetlenül áll a gyilkosokkal szemben. Hétfőn két aradi detektív kiszállt Battonyára, a hol több tanut hallgattak ki, s igen fontos adatokat állapítottak meg, a melyeket természetesen a nyomozás érdekében nem árulhattak el. Varga Mihály battonyai járásörmszter legénységével valósággal emberfeletti munkát fejt ki. S hogy a tetteseket mindaddig nem sikerült elfogni, nem a csendőrség hibája, de pusztán a gyilkos gazemberek szerencsésje, melyet — ugylátszik — a maguk számára teljesen kiszámítottak. A kisszentmiklósi esettel most már országos érdeké vált a lelketlen fenevadak elfogatása, a minek bizonyítéka az is, hogy a budapesti rendőrség detektívjei a na-

Remegett az idegességtől és egyszerre csak mintha sikoltást hallott volna.

— Haza! — mondta a gavalierjának halászápadtan. — Haza fogok menni.

Nem volt egy perenyi nyugta. Szaladt a kabátjaért és a vigasságos termen mintha kómor emberek kiesi hulláscsakat cipeltek volna s cigányok gyászolt játszanának.

Sebtiben csomagolt. Egymásután a ládába a sok gyönyörűsége holmit és bezzeg nem jutott eszébe újra imádkozni, hogy otthon mennél tovább pusztítsa a járvány a falut.

Mire hazaért, dél volt. Zugó harangszó fogadta és a parasztok lekaptokták előtte a zsiros kalapot. Az udvaron egy lelket se látott, a kis kertben a virágok már mind kiszáradtak, csak az őszirózsa nyilt tarka csomókban. Az asszony remegve nyitott be az ajtón, ment egyenesen a hálószoba felé, a honnan nesz se hallatszott.

Ahogy belépett, hátratántorodott, a függönyök le voltak eresztve s a homályban halakán röpdöstek kis muslicák az éjjeli szekrény körül. Az ágy fel volt vetve és benne egy kis kerek, nyírotthaju fejecske pihent sötétben. A szekrényen orvosságos üvegek, s a fakó ember az ágy szélén ülve, összekulcsolt kézzel imádkozott. Mikor meglátta az asszonyt, felugrott és eléje ment, hogy megcsókolja.

Az asszony kissé félretolta s a gyermek felé nézett.

— Beteg — kérdezte elfogultan? — Mi baja van?

— Vörheny — mondta a férfi csendesesen és összegörnyedt, mintha bocsánatot kerne.

pokban Aradra érkeztek s a „rendőr-kutyát“ is magukkal hozták. Mellőzzük a csendőrség és rendőrség buzditását, hiszen látjuk magunk is, micsoda óriási munkát fejtenek ki; a legénység táradtságot nem kimélve, éjjel-nappal talpon van, minden erejét befekteti a nyomozás sikerebe.

— **Ludasok.** A kevermesi csendőrör jelent, hogy e hó 18-án éjjel Lippai Menyhértne kevermesi lakos zaratlan istállójából 10 drb fehértollu hizott libát, — s ugyanazon éjjelen Balogh Menyhértne zaratlan libaóljából 4 drb fehértollu sovány libát ismeretlen tettesek elloptak. A csendőrség keresi a ludasokat.

— **Lopás-kísérlet.** Lapunk zártakor értesülünk az alábbi különös esetről. — Sévity Próka helybeli gazdához csütörtökön este beállított két idegen ember s éjszakai szállást kért. Fölötte szerény módon megelégedtek volna, ha az istállóban alhatnak is. Sévity azonban határozottan elutasította őket, s háza népével nyugalomra tért. Éjfélit erős kutyaugatásra ébredt, mire kisietett az udvarra. Az esteli látogatók épp akkor akarták két hizott disznaját elhajtani. Sévity lármájára azonban elmenekültek, s a lopást így nem fejezheték be. — Csendőrség nyomoz.

— **Csavargó.** A szigornak ígérkező térrájeszt a nyomorgó emberiségre. Kinek nincs betevő falatja, nincs tűzhegye, mely mellett meghúzódjék, ugyan mit csináljon. A bátrabbja, az ehesebbje csoportba verődik, mint a varju osszel, azután füstös-buzós korcsmákba terveket főznek s a nyomoruságot, úgyve, megjelennek hol Vingan, hol Szt. Miklóson, hol a battonyai tanyakon s egy egy ilyen látogatás helyen azután a borzalmas halál út tanyát. A gyávabb része istenre bizza sorsát, nem törődik a hoinapi nappal sőt a maival is keveset, feltűnik egy-egy helyen pénz, igazoló okmányok s foglalkozás nélkül, míg azután az ezuttal könyörületes rendőrség ráteszi kezét s eltoloncolja illetősége helyére, honnan az illető természetesen a legelső alkalommal megszökik s njra kezdi a csavargást. Szakasztott ilyen életet élt most a télviz idején Toután Olivius György ternovai születésű 17 éves legény, kit is, mint — különösen ilyen időben — a közbiztonságra veszélyes egyént a helybeli rendőrség letartóztatott s mivel illetőség helye nincs, s míg jobb helyre elgondozni lehet, egyelőre fogva tart.

Okleveles

gépész-kovács

ajánlkozik uradalomba, 27 éves, nős, családos, vizsgázott lóvasaló. Cim a kiadóhivatalban.

4996./1908. tkvi szám.

Árverési hirdetés kivonat.

A battonyai kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szabó György végrehajthatónak Szabó Istvan végrehajthatást szenvedo elleni 860 kor. tokekövetelés és jár. iranti végrehajthatás ügyében a szegedi kir. törvényszék (a battonyai kir. járásbíró) területen lévő, magyarbányhegyesi 328. sz. tjkönyvben foglalt A. † 24. hrsz. 1100 nsz.-öl területü ház és udvarnak Szabó Jozsefet illető felerészére 512 kor. és az ugyanazon tjkvbeli 23. hrsz. 1100 nsz.-öl területü házból és udvarból álló egész ingatlanra 343 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1908. évi december hó 16. napján d. e. 9 órakor

Magyarbányhegyes községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át, vagyis 51 K 20 fill. és 34 K 30 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. § jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az 1908. évi 41. t.-c. 25. §-a értelmében a vevő köteles a bánatpénzt kiegészíteni.

Kelt Battonyán, 1908. évi novemb. hó 7. napján.

A battonyai kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Heintz,
kir. járásbíró.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelőintézet sérvbajok s ferdennöttek és amputáltak :- :- részére :- :-

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8. főemelet

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 kor.-tól lefelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgáltatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatanként 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége“ című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

Egy jó kar- zongora jutányos an levő áron eladó Ertekezhetni BABITS REZSŐ áll. iskolai igazgató tanítóval

TATAI BRIKETT

kitünő szobafűtési szén.

Jutányos árban azonnal szállítja:

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat

Budapest, V., Erzsébet tér 19.

Egy 200 darabból álló
: (teljes régi magyar) :

bélyeggyűjtemény

olcsón eladó. — Cim a kiadóban.

Üzlet megnyitás!

Tisztelettel hozom a mélyen tisztelt
közönség b. tudomására, hogy

Battonyán, saját házamban
Kovács házi-ut (Mogyoróssy Elek mellett)

bádogos műhelyt

nyitottam. — Elvállalok mindennemű
épület- és diszmű munkát,
ugyszintén javításokat a legolcsóbb
árak mellett.

B. pártfogásukat kérve maradok
teljes tisztelettel

Fekete László

épület- és diszmű-bádogos.

Téli menetrend

Érvényes 1908. évi október hó 1-től.

Arad-Budapest.							Budapest-Arad.						
Állomások	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Tvsz.	Szv.	Állomások	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Tvsz.	Szv.
Arad ind.	5-09	8-18	11-25	4-16	4-51	9-17	Budapest kpu. ind.	7-29	8-00	2-11	12-20	9-58	
Sofronya	5-37	8-46	11-53	4-44	5-08	9-45	Kőbánya felső p. u.	8-16			12-30	9-10	
Kurtics	5-58	9-07	12-14	4-59	5-44	10-21	Rákos	7-36	8-17	2-12	12-37	9-31	
Lőkősháza	5-58		12-16		5-51	10-21	Maglód				8-44	1-11	10-13
Bánhidai major	6-02				5-56		Gyömrő				8-52	1-19	10-27
Országút	6-02				5-56		Mende				9-00	1-28	10-36
Kétegyháza érk.)	6-10	9-00	12-26	4-58	6-05	10-40	Süly-Sáp				9-11	1-43	10-50
Kigyós ind.)	6-11	9-01	12-34	4-59	6-25	10-51	Tápió-Szeződ				9-21	1-57	11-05
Békés-Csaba érk.)	6-24		12-47		6-41	11-26	Nagy-Káta	8-30	9-41	3-03	2-29	1-11	11-23
Békés-Földvár ind.)	6-35	9-19	12-59	5-17	6-41	11-26	Tápió-Szele				9-58	2-43	11-31
Mezőberény érk.)	6-43	9-22	1-29	5-20	6-41	11-26	Tápió-Györgye				10-09	3-58	11-51
Gyoma ind.)	6-56		1-42	5-31	6-59	11-55	Ujszász érk.)	8-59	10-24		3-10	12-08	
Mezőtúr érk.)	6-57		1-44	5-32	6-59	11-55	ind.)	8-59	10-27	3-34	3-12	12-11	
Pusztá-Pó ind.)	7-07	9-41	1-54		6-26	12-11	Szolnok érk.)	9-16	10-5	3-51	3-40	12-33	
Pusztá-Tenyő ind.)	7-31	10-01	2-18	5-59	6-47	12-27	ind.)	2-55	9-23	11-09	3-58	4-07	1-03
Szajol érk.)	7-36	10-06	2-25	6-04	6-59	12-27	ind.)	3-18	9-35	11-25	4-11	4-27	1-52
Szolnok ind.)	8-02	10-29	2-53	6-21	6-25	1-17	Pusztá-Tenyő	3-57		11-37		4-41	1-52
Ujszász érk.)	8-27		3-22		6-55	1-23	ind.)	3-58		11-48		4-55	1-43
Tápió-Györgye ind.)	8-39	10-52	3-33		6-55	1-23	Mezőtúr érk.)	4-27	10-04	12-05	4-41	5-21	2-08
Tápió-Szele ind.)	8-52	11-00	3-45	6-55	6-55	1-23	ind.)	4-27	10-05	12-10	4-42	5-24	2-13
Nagy-Káta érk.)	9-10	11-12	4-08	7-06	6-55	1-23	Gyoma ind.)	5-13	10-28	12-33	5-01	5-33	2-47
Tápió-Szeződ ind.)	9-17	11-19	4-15	7-12	6-55	1-23	Mezőberény	6-07	10-53	1-04	5-23	6-53	3-24
Süly-Sáp érk.)	9-44	11-35	4-38	7-35	6-55	1-23	Békés-Földvár érk.)	6-00		1-13	5-30	6-14	3-31
Mende ind.)	9-49	11-37	4-43	7-40	6-55	1-23	ind.)	6-23		1-15	5-32	6-17	3-37
Gyömrő érk.)	10-08		5-02		6-55	1-23	Békés-Csaba érk.)	6-42	11-11	1-28	5-43	7-04	3-53
Maglód ind.)	10-19		5-17	8-12	6-55	1-23	ind.)	7-09	11-13	2-05	5-53	7-15	4-23
Rákos érk.)	10-47		5-43	8-37	6-55	1-23	Kigyós ind.)	7-24		2-17		7-42	4-35
Kőbánya fel. p. u. ind.)	11-04		5-59	8-41	6-55	1-23	ind.)	7-43	11-30	2-29	6-11	7-56	4-48
Budapest k. p. u. érk.)	11-17		6-11	8-49	6-55	1-23	Kétegyháza érk.)	7-47	11-30	2-34	6-12	7-57	4-55
	11-31		6-24	8-49	6-55	1-23	ind.)	7-58				8-05	
	11-39		6-31	8-49	6-55	1-23	Országút	8-03				8-05	5-10
	11-46		6-41	8-49	6-55	1-23	Bánhidai major	8-13		2-51		8-17	5-18
	12-11		7-07	9-28	6-55	1-23	Lőkősháza	8-36	11-54	3-05	6-56	8-55	5-38
	12-17		7-15	9-28	6-55	1-23	Kurtics	8-51		3-15		8-45	5-47
	12-25	1-15	7-25	9-40	6-55	1-23	Sofronya	9-10	12-12	3-29	6-54	9-05	6-02

Arad-Tótvá.						
Állomások	Gyv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Tvsz.
Arad ind.	12-21	2-30	4-04	7-04	6-32	10-00
Glogovác	2-44	4-15			6-43	10-21
Caicser	2-53				6-52	10-35
Györök Ménécs	3-14	4-37			7-05	10-53
O-Paulis	3-21					
Paulis	3-35	4-48			7-17	11-18
Baraczká	3-41	4-53			7-22	11-35
M.-Radna (é.)	12-55	3-51	5-01	7-40	7-29	11-35
(i.)	12-55		5-09	7-42	7-34	11-53
Milova-O.		5-24				
Konop		5-40			7-56	12-38
Berzova		6-03	8-09		8-12	1-00
Soborsin	1-50	6-55	8-42		8-55	2-12
Zám	2-09	7-25	9-01		9-20	2-57
Mar.-Illye	2-35	8-07	9-21		9-52	4-12
Déva	2-58	8-45	9-59		10-39	5-15
Piski (é.)	3-00	9-02	10-17		10-52	5-17
(i.)	3-16	9-17	10-32		11-07	6-07
Szászváros	3-35	9-31	10-46		11-34	6-30
Alvincz (é.)	4-00	10-30	11-45		12-17	7-23
(i.)	4-16	10-45	11-59		12-24	7-25
Gy-fekerv.	4-27	10-55	12-10		12-37	7-41
(i.)	7-00	10-55	12-10		12-44	7-46
Tótvá (é.)	7-28	11-25	12-40		1-10	8-21

Tótvá-Arad.						
Állomások	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Vv.
Tótvá ind.	3-33	3-55	4-20	2-00	8-40	
Gy-fekerv. (é.)	3-51	4-23	4-58	2-25	9-10	
(i.)	3-55	4-29	5-04	2-30	9-13	
Alvincz (é.)	4-14	4-46	5-21	2-44	9-23	
(i.)	4-18	4-50	5-25	2-48	9-26	
Szászváros	4-35	5-07	5-42	3-34	10-35	
Piski (é.)	4-53	5-25	6-00	3-57	11-02	
(i.)	5-05	5-37	6-12	4-12	10-17	
Déva	5-20	5-52	6-29	4-27	11-34	
M.-Illye (i.)	5-35	6-07	6-44	5-10	12-17	
Zám	6-03	6-35	7-11	5-45	12-51	
Soborsin	4-24	6-31	7-44	2-39	5-45	12-51
Berzova	5-17	6-31	7-44	2-33	6-18	1-29
Konop	5-12	6-31	7-44	2-57	6-57	2-15
Milova-O.	5-23	6-31	7-44	3-24	7-15	2-53
M.-Radna (é.)	6-17	7-28	8-37	3-24	7-31	2-53
(i.)	6-32	7-30	8-39	3-26	7-41	3-19
Baraczká	6-41		9-42	3-26	7-41	3-19
Paulis	6-49		9-52	3-37	7-53	3-37
O-Paulis	6-56			3-41	8-07	3-41
Györök Ménécs	7-07		10-14	3-56	8-16	3-56
Hondorján	7-25			4-17	8-35	4-17
Glogovác	7-35		10-38	4-25	8-38	4-25
	7-40		10-50	4-33	8-50	4-33

Arad-Temesvár-Józsefváros.			
Állomások	Szv.	Szv.	Vv.
Arad ind.	6-15	12-17	4-48
Uj-Arad	6-25	12-28	5-04
Németh-Ságh	6-42	12-44	5-27
Vinga	6-55	12-56	5-52
Orczyfalva	7-06	1-07	6-08
Merczfalva	7-16	1-17	6-22
Szt.-András	7-27	1-28	6-37
Temesvár-Jv. trk.	7-44	1-45	7-00

Temesvár-Józsefváros-Arad.			
Állomások	Szv.	Vv.	Szv.
Temesvár-Jv. ind.	6-00	8-45	2-24
Szt.-András	6-20	9-09	2-43
Merczfalva	6-33	9-27	2-56
Orczyfalva	6-44	9-42	3-08
Vinga	6-56	10-05	3-17
Németh-Ságh	7-11	10-23	3-30
Uj-Arad	7-28	10-47	3-47
Arad trk.	7-38	11-00	3-56

(Utánnomás nem díjaztatlk.)